

ROLLEN EN TAKEN

De problematiek rond een van school afwezige jongere vraagt om een integrale aanpak. De school heeft hierin samen met de ouder¹, jongere en ketenpartners een sleutelrol. School signaleert als eerste de afwezigheid en schakelt daarbij de juiste partners in. Iedere betrokkene heeft daarbij zijn² eigen rol en verantwoordelijkheden.

Jongere en ouder

- Ouder en jongere staan open om samen met de school en andere relevante netwerkpartners te zoeken naar een oplossing voor de afwezigheid;
- ouder en jongere werken mee aan de realisering van de oplossing;
- ouder en jongere informeren school en eventueel andere betrokken partijen over ontwikkelingen die van invloed zijn op het functioneren van de jongere op school;
- ouder en jongere geven openheid van zaken die van belang zijn voor het vinden van een passend onderwijsaanbod/zorgarrangement;
- ouder en jongere zijn zelf verantwoordelijk voor het eventueel gebruik maken van een externe adviseur of andere expert, al dan niet op aanwijzing vanuit het MDO.

School

- Handelt volgens het [Protocol Schoolaanwezigheid](#) van het samenwerkingsverband vo Noord-Kennemerland:

¹ Waar ouder staat, kan ook ouders of verzorger(s) worden gelezen

² Waar 'zijn' staat, kan ook 'haar', 'hen' of 'hun' worden gelezen

1. hanteert op niveau 1 *universele preventiemaatregelen*;
2. hanteert op niveau 2 *gerichte preventiemaatregelen*;
3. hanteert op niveau 3 *intensieve individuele ondersteuningsmaatregelen*:
 - signaleert opkomende afwezigheid³ de onderwijsbehoefte van de jongere;
 - stelt bij opkomende afwezigheid (niveau 2) een **OPP** met handelingsplan op voor de jongere;
 - formuleert helder in het OPP wie regie heeft binnen de school en het contactpersoon;
 - neemt de afwezige jongere anoniem op in de Monitor Schoolaanwezigheid [MSA];
 - houdt contact met de afwezige jongere en de ouder;
 - organiseert een MDO met alle betrokkenen;
 - biedt een passend onderwijs- en ondersteuningsaanbod aan de afwezige jongere;
 - houdt regie en zorgplicht. Onder regie wordt verstaan: contact houden met en monitoren van de jongere, ouder en betrokken partners en in overleg met de jongere, ouder en partners op basis van het OPP bepalen welk traject door wie, hoelang en waartoe (SMART) wordt ingezet. Met zorgplicht wordt bedoeld zoals die volgens de wet geldt.

Het samenwerkingsverband

- Monitort in de MSA de anoniem afwezige opgenomen jongeren in de regio;
- sluit aan bij een MDO wanneer een jongere langdurig afwezig is: 4 weken aaneengesloten, geen structurele deelname aan onderwijs door bijvoorbeeld spijbelen, ziekte, ontheffing of wachtlijsten en middels het handelingsdeel van het OPP onvoldoende resultaten zijn geboekt;
- zorgt samen met school voor een individueel onderwijs(zorg)arrangement;
- bespreekt 3 keer per jaar de MSA met de betrokken school;
- deelt aantallen en trends met de netwerkgroep schoolaanwezigheid [NWG SA];
- formuleert protocol en beleid op basis van trends, aantallen omtrent schoolaanwezigheid;
- bespreekt de jongeren met vrijstelling en absoluut verzuim met leerplicht;
- formuleert i.s.m. netwerkpartners werkwijze rondom vrijstelling 5a;
- stemt af met netwerkpartners als GGD, LPA en jeugdhulp (MAZL, MAS en preventie/curatie);
- signaleert trends, maakt analyse, rapportage (regiobreed en schoolindividueel) met conclusie en aanbevelingen voor de scholen a.d.h.v. de MSA.

³ Meer dan 90%, maar minder dan 95% van de onderwijstijd aanwezig

De leerplichtambtenaar

- Handelt volgens het protocol schoolaanwezigheid vo van het samenwerkingsverband en MAS;
- sluit aan bij een MDO bij zorgwekkend of langdurige ongeoorloofde afwezigheid op uitnodiging van school;
- controleert rond de 1^e elke maand de afwezige jongeren voor zijn scholen;
- stemt zijn absoluut verzuimende en vrijgestelde leerlingen artikel 5 onder a lijst 2 keer per schooljaar af met de MSA van het samenwerkingsverband om de jongeren die op de lijst staan zo zuiver mogelijk in beeld te krijgen, waar nodig/mogelijk actie op te laten volgen.

Jeugd & Schoolteam

- Handelt vanuit de jeugdwet volgens het protocol schoolaanwezigheid van het samenwerkingsverband en bestaat uit:
- Jeugd & Schoolcoach [J&S coach]
 - op alle vo-scholen;
 - door school/oco betrokken bij preventie⁴ en mild verminderde schoolaanwezigheid;
 - zo vroeg mogelijk betrokken bij een jongere die minder dan 95%⁵ aanwezig is;
 - sluit aan bij MDO, waar met jongere en ouder de schoolaanwezigheid besproken wordt;
 - maakt samen met oco een analyse van de oorzaak en systeemfactoren, motiveert voor hulp en verwijst of leidt indien nodig door naar hulpverlening;
 - adviseert (i.a.m. jeugdarts) oco bij het opstellen van een integraal plan (OPP);
 - adviseert oco wanneer ingezette hulp onvoldoende is of stagneert;
 - biedt i.s.m. met oco en onderwijsprofessionals, advies aan jongere en ouder en consult/coaching aan docenten en mentoren;
 - verheldert en verkleint ondersteuningsvragen & stemt daarbij af met JGGZ-VO, PAJ'er;
 - biedt beschikingsvrij pedagogisch advies of begeleiding;
 - kan, indien nodig, een beschikking aanvragen voor intensievere of specialistische vervolghulp via de woongemeente van de jongere.
- Gedragswetenschapper
 - kan door school/oco/J&S-coach worden betrokken;

⁴ 1^e tier/groene laag

⁵ 2^e tier/gele laag

- biedt steun bij vermoeden van GGZ-problematiek;
- biedt handelingsadviezen die stagnatie of uitval helpen voorkomen;
- draagt bij aan de (dossier-)analyse;
- brengt specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van jongeren met complexe problematiek in kaart;
- voert motiverende gesprekken met jongere en ouder als tussenstap naar intensievere hulp;
- biedt psychoeducatie voor jongere, ouder en docenten/mentoren;
- verzorgt gerichte verwijzing naar de GGZ die onderwijscontinuïteit ondersteunt;
- draagt bij aan de professionalisering van schoolteams door scholing, advisering, handelingsadvies en begeleiding;
- werkt nauw samen met jongere, ouder, J&S coach en andere hulpverleners;
- Preventief Ambulant Jeugdhulpverlener (PAJ-er)
 - op 9 schoollocaties aanwezig;
 - kan aldaar door school/oco/J&S-teamlid worden betrokken;
 - overbruggt het gat tussen de schoolondersteuningsstructuur en jeugdhulp;
 - draagt i.s.m. school bij aan een preventieve aanpak gericht op versterken van een positief pedagogisch klimaat, welbevinden van jongeren en versterken van hun veerkracht;
 - werkt binnen school om de problematiek van jongeren vroegtijdig te normaliseren en geïndiceerde zorg te voorkomen;
 - werkt buiten school systeemgericht & netwerkgericht en organiseert ambulante hulp thuis/netwerk om vroegtijdig te normaliseren en geïndiceerde zorg te voorkomen;
 - zoekt in geval van complexe en/of meervoudige problematiek de samenwerking op met intensieve jeugdhulp en kan adviseren over de benodigde inzet;
 - kan docenten, ouder en jongeren begeleiden, coachen en adviseren. In dialoog met school en ouder wordt afgesproken welke pedagogische ondersteuning aan jongeren en/of ouder wordt verleend (beschikkingsvrij);
 - kan, indien nodig, een beschikking aanvragen voor intensievere of meer specialistische vervolghulp bij de woongemeente van de jongere.

Jeugdgezondheidszorg

- Handelt volgens het protocol schoolaanwezigheid vo van het samenwerkingsverband en MAZL en bestaat uit:
- Jeugdarts
 - op scholen die vanuit de gemeente MAZL-financiering krijgen;

- kan algemeen advies bieden en informatie ihkv geoorloofd verzuim;
 - kan op verwijzing o.b.v. MAZL-criteria medisch advies geven bij de afwezigheid door ziekte;
 - kan op verzoek aansluiten bij MDO's op school;
 - interpreteert medische informatie van bijvoorbeeld huisarts of specialist;
 - overlegt met medische behandelaren, mits toestemming van ouder/jongere;
 - formuleert (geen bindend) advies richting school (mits toestemming), jongere en ouder;
 - adviseert jongere en ouder over (gedeeltelijke) schoolhervatting;
 - ondersteunt school op diens verzoek bij complexe problematiek of medische twijfelgevallen;
 - kan adviseren in eventuele doorverwijzing naar specialistische zorg.
- Jeugdverpleegkundige
 - kan geconsulteerd worden wanneer de preventieve fase van de MAZL-criteria voorbij is, het verzuim al langer duurt en het MAZL-stappenplan (ongeacht de reden) nooit is opgestart;
 - kan mogelijk een advies geven en daarbij eventueel in overleg treden met de jeugdarts;
 - kan door school om advies gevraagd worden over een (anonieme) casus en o.b.v. die informatie adviseren om aan de ouder/jongere voor te stellen contact op te nemen met de JGZ:
 - het gaat dan om contact vanuit het basispakket van de JGZ.